

Пред камерама у операционој сали у Индији, Мумбају

Сусрутину медаљу је урчила 2004. председница Индије Пратиба Патил

Атаман са скалпелом

Много шта је у једној личности сјединио и оплеменио естетски хирург, професор, песник, есејиста, афористичар, вински витез, донски козак, боем, сарадник „Плејбоја” и, напослетку – маршал! Али од свих признања, најдража му је Сусрутина медаља, коју је 2004. примио из руку председнице Индије Пратибе Патил

Ћутање је злато – за онога ко нема шта да каже. Тако гласи један од афоризама проф. др Димитрија Јевгенича Панфилова, којим смо почели разговор у његовом дому у Сремским Карловцима. Саговорник оран за разговор, а све даље зачињено подсећањем на филмске записе, с цитатима, по којом строфом, туђом и својом, вицевица и здравицом. Један од водећих естетских хирурга показао је да уме да буде боем, доајен и домаћин. Испричао нам

је како је постао маршал, објаснио своје козачко порекло, замолио да се упишемо у необичну свеску великог формата, чија је прва страница исписана 1983. године, а крај се још не назире, описао сусрет с председницом Индије, открио откуда му надимак Микеланђело скалпела...

Рођен у Жупањи на Богојављење, 19. јануара 1945. године, одрастао је у Укувару, у којем је завршио основну школу и гимназију.

– Кућа моје породице имала је велико двориште, делом под

Златни скалпел једно од бројних признања

Фото С. Берић

У боингу 747 на лету од Франкфурта до Техерана пуних 30 секунди за командном таблом

Иво Питангу, сусрет у Риу

Маршал европског винског реда Светог Ђорђа

Са супругом Сањом

У Аргентини је плесао танго

У земљи лала

Нове методе

Зато што је смислио 12 иновативних оперативних метода, Димитрија Панфилова примили су у Српску академију иновационих наука. Поред тога што је у протекле три деценије урадио више од 16.000 операција, организовао је 15 међународних симпозијума и снимиио 21 стручни филм, написао је пет књига изван струке, стотинак афоризама и збирку песама „Исповест цврчка”.

хладовином ораха. Ту су организована дружења која смо назвали „панф-илијаде”, у славу Хомера. Познаницима и посетиоцима отворио сам да сами попуњавају странице својеврсног дневника, „Књиге отисака”, у коју се до сада уписало више од хиљаду људи. Први је мој отац, који је написао: „Сине, буди увек човек”. Свако је понешто записао, чак и нацртао, за успомену. Редом Мира Ступица, Данило Бата Стојковић и Цига Миленковић, Владимир Цветковић и Драган Џајић, Јадранка Стојаковић и Арсен Дедић, Жељко Малнар и Лордан Зафрановић... Па академик Живојин Бумбаширевић и певач Звоно Богдан. А шерет Ђорђе Балашевић записао је: „Ми смо у нечему слични. Шашава срца у нама туку, јер знамо са сваким, свему смо вични, нешто нам живот иде од руке. Чак нам и сузе иду са смешком. Да, ми генијалци, високи, згодни, добро – с понеком фабричком грешком.”

У књизи су и посвете оних којих, нажалост, више нема међу нама: Зука Џумхура, Мирослава

Антића, Љубе Андрића Мољца, Душка Трифуновића, Милована Илића Минимакса...

– Кад је почео рат 1991, из куће сам узео само 300 слајдова, 10 диплома и књигу. Зенге су однеле шунке и кобасице, а наши ослободиоци ослободили су ме свега остало. Никада се више нисам вратио у ту кућу – истиче Панфилов.

Иако је Вуковар „пупак његовог универзума”, Димитрије искрено признаје:

– Да сам могао да бирам, родио бих се у Сремским Карловцима. Овај град је бремент духовним набојем, традицијом и лепотом, негује винограде, пчеле и песнике, умива се Дунавом, аортом

нашег панонског менталитета. То је та блага нота меланхолије и поезије, носталгије с нежним оптимизмом. Свако добронамеран може овде да осети тај танани додир стварности и сна.

Овде живи са супругом Сањом, професорком књижевности. Чести гости су синови Аљоша, инжењер, и Денис, архитекта, и од њих троје унучади.

Фудбал или медицина

Премишљао се својевремено којим путем да пође. Играо је фудбал за јуниоре „Борова”, био градски првак у кросу, трећи у Хрватској у стоним тенису, иза Драгутина Шурбека и Антона Стипанчића, потоњих вишеструких светских првака. Данас радо скија, а није ни слутио да ће то превагнути код запослења. Кад се пријавио за посао хирурга у Немачкој, занимало их је да ли се бавио спортом и какве је резултате постигао.

– Неколико месеци пошто сам се запослио, питао сам какве

За њих је живот песма

Са сабљом за звање дипломираног козака

Крш и лом

У Струги 1986, у хотелу „Дрим”, одржан је Конгрес пластичних хирурга Југославије. Кад је дошла на ред мераклијска „Димитрије, сине Митре”, од големог дерта под прекри срца. Пришао конобар да наплати, а организатор брже-боље похитао да он намири трошак. Али се Димитрије Панфилов није дао: „Какав је то лумперај, а да не платим то што сам разбио?” Конобар је донео рачун, а у колони „Вид на услугата” ћирилицом написао: Крш и лом, комада 1, цена 100 динара, 26. јун 1986.

У Лозани на Женевском језеру

Скок преко Алпа

везе има хирургија са спортом. Рекли су ми: „И у спорту, као и у хирургији, морамо прво да себе савладамо, а онда противника, да јуришамо на, наизглед, непобедиво и да се и после пораза у том сусрету изнова осоколимо за борбу на победу са следећим. Учи се тимском раду, борбености, концентрацији усмереној ка успеху. Све што у спорту научите у младости, биће вам касније потребно у животу” – каже освајач четврте медаље за Југославију на Олимпијским играма у Сеулу 1988. И то златне. За две седмице Димитрије Панфилов је са својом хируршком екипом, која је у Јужну Кореју дошла на позив „Интерпласта”, међународне хуманитарне организације, извела 67 операција, средњих или већих, на тамошњем становништву.

Димитрије Панфилов дипломирао је медицину 1969. у Београду. Специјализацију за општу и пластичну хирургију и супспецијализацију за хирургију шаке и спортску медицину завршио је у Немачкој, од 1972. до 1980. године. Једно време радио је у болници у Лудвигсха-

зитету у Франкфурту, морао сам сваког дана, пуних десет месеци, да се возим аутом 111 километра до посла, и исто толико натраг – враћа се на своје немачке године.

– Доста сам научио у сваком погледу. Између осталог, урадио сам хитну интервенцију на шаци на свој начин. Кад је требало да то документујем, тражили су ми фотографију. Од тада снимам сваку операцију, имам хиљаде фотографија које ми више нису потребне, али зато нема те која ми треба, а да је немам – истиче.

У време специјализације у Немачкој Димитрије Панфилов се бавио допунским послом, зарађивао је пишући за чувени амерички магазин „Плејбој”.

– Нисам могао да смислим слађи начин дођем до пара: од четири послата вица, објавили би ми један и платили 100 евра – додаје доктор.

У Вуковар се вратио 1980. и основао Одсек за пластичну хирургију, који је водио до 1991, кад је умакао пред ратним вихором. Куда? Поново у Немачку, где је од бескућника постао

знатијих издавачких кућа за медицинско-научну литературу 20. века, у САД је проглашена најбољим уџбеником те врсте у свету, својеврсном „библијом фејслифтинга”! Огромно признање за стручњака из мале земље као што је наша.

Осма уметност

Увек спреман на шалу, на питање „по чему је његова књига посебна”, као запета пушка одговара:

– Тешка је два и по килограма! Шалим се, наравно. Осим што има више од 2.000 илустрација, у њој сам, први у свету, представио еволуцију лица. То је практичан уџбеник, као кувар, али сам кокетирао и са филозофијом и уметношћу. Користе га млади специјалисти широм света. Естетска хирургија није само стручна област у техничком смислу, она је и наука која је уско повезана с психотерапијом и уметношћу. Понекад делићи милиметара раздвајају срећу и несрећу, као што је то случај с операцијом носа.

Иначе, операција носа је

евергрин у естетској хирургији. Први захвати урађени су 600 година пре Христа у Индији, а хирург се звао Сусрута. Имао сам част да будем пети носилац Сусрутиних медаља у свету. Урчила ми је 2004. председница Индије госпођа Пратиба Патил. То је највеће признање које сам икад добио – напомиње хирург необичне биографије.

Постоји ли рок трајања хируршко-естетске интервенције?

– Не, то је заувек. Кожа и дубоки слој који делимично одстранимо више не расту. Међутим, овде се дотичемо дијалектике: ако неко са 60 година после операције изгледа као са 45, он ће, када буде имао 75, личити на шездесетогодишњака, а не на човека са 45. Тај временски размак остаје сачуван до краја живота, али биолошки часовник наставља да откуцава – објашњава професор Димитрије Панфилов. – Ми који то радимо тврдимо да је естетска хирургија хумана примењена уметност. Како ми сматрамо – осма уметност, којој претходе сликарство, вајарство, архитектура, музика, књижевност, позориште и филм.

Други Фестивал кратких књижевних форми „АВА” 2014

Лепота тајне Оље Ивањицки

Лара, Настасија и Борис у божићној слами

фену. Удесило се да је дежурао кад су довели повређеног аутомобилског првака света Никија Лаудил.

Није било лако доказати се у Немачкој, нарочито ако си дошао с Балкана.

– Немце можете освојити само ако се борите њиховим оружјем – рад, рад и само рад. Од нас седморо, само један Бразилац и ја били смо спремни да одвојимо слободно време да бисмо научили микрохирургију, зато смо обојица умели да реинплантирамо ампутиране шаке и прсте. Сваке недеље ишао сам у лабораторију експерименталне хирургије и на белим пацовима под микроскопом увежбавао пришивање артерије. На почетку ми је требало 4,5 сата, а на крају, после 50 захвата – 12,5 минута. Кад сам, захваљујући микрохирургији, добио понуду да радим на Гетеовом универ-

један од најбољих естетских и пластичних хирурга света. После четири године отворио је своју ординацију, а три године касније приватну клинику за естетску хирургију „Нефретете” у Бону, која је у октобру 2002. проглашена најбољом те врсте у Немачкој. Већински део продао је 2007, да би отворио Специјалну болницу за пластичну хирургију „Олимп” у Србији (Нови Сад), Катару и Аустрији, у којима има лиценцу пластичног хирурга. И то није све: уредник је „Естетик њуза”, часописа који излази у Бону, председник и гостујући професор Интернационалне академије за естетску и пластичну хирургију (IAAPS) и ванредни професор на Универзитету у Виљнусу, у Литванији.

Написао је десет књига из своје струке, а „Естетска хирургија мозаика лица”, у издању „Шпрингера”, једне од најпо-

Донски козак

Своје козачко порекло потврдио је 2008. године.

– Мој деда био је руски донски козак, пуковник у царској армији. После Октобарске револуције 1919. је отишао у емиграцију с најстаријим сином који је имао десет година. Био је то мој отац Јевгениј. Деда Димитрије Андрејевич Панфилов победио је у козачком вишебоју и од Александра Трећег, императора свих Руса и Козака, добио сребрну сабљу с његовим именом. Стицајем околности, 2008. сам у Новочеркеску полагао козачки испит, па сад имам диплому донског козака број 539, а добио сам и челичну сабљу с угравираним именом! Козачки испит подразумева три ствари: сабљу за Турке и Татаре; бич за коње, демонстранте и жене и шапку за дјевушке! – подсећа Димитрије Панфилов.

Ту смо се мало збунили, јер наш домаћин, уједно европски вински витез Реда Светог Ђорђа, и наздравља уз поклан: „Чаше вина горе – оружје доле!” И више од тога, он је маршал. Када су му винска витешка браћа предложила да постане церемонијал-мајстор с ознаком маршал, мало се нећкао. Онда га је супруга Сања наговорила, шалећи се: „Ако ти будеш маршал, онда ја могу бити Јованка”. Ред Светог Ђорђа бори и за чување елите. Спољни симболи су: знање, способност, новац, моћ. Дубински с племеници: вера, љубав, доброта, помоћ. Под елитом се подразумевају, каже он, људи спремни пруже више од просека, а не да су богатији, познатији или да више потребују.

У нашем послу важе правила најбољих уметника света: Да Винчија, Микеланђела, Родена... Без осећаја за уметност нико не може да буде врхунски естетски хирург – уверава др Панфилов.

С Ивом Питангијем из Бразила и Фернандом Гереро Сантосом из Мексика, заслужан је за увођење естетске хирургије у храм уметности 2004. Тада су, у склопу изложбе „Телесни идентитет”, у Музеју за уметност и дизајн у Њујорку одржали предавање „Антроподизајн: естетска хирургија постаје хумано примењена уметност”, које је у целисти снимлио Си-Ен-Ен.

– Тада ме је једна Русиња упитала: „Извините, каква је, по вама, будућност лепоте?” Одговорио сам јој: „Будућност лепоте је у ружноћи.” У пластичној хирургији већ сутра, помоћу генетског инжењерства, биће могуће апсолутно све: моћи ћете да наручите нове очи, дојке, задњицу, све у некој генској продавници. Сви ће бити лепо и то ће постати досадно. Онда ће само појединци, попут Вудија Алена и мене, бити занимљиви – помало у шали, помало у зблији истиче наш домаћин.

Или само Вуди Ален, пошто је Димитрије Панфилов порадио на себи:

– Замолио сам, пре десетак година, колегиницу из Брисела Хелгу Едер да ми затегне горње и доње капке. Сматрао ми је поспани израз лица, сада имам свежији поглед на свет. И сам себи сам, пред огледалом, уписао 100 милилитара масноће из подбрата. То је због Фјодора Достојевског, који је тврдио да ће лепота спасити свет! Лепота може затворенику да смањи казну, а конобарици да увећа бакшиш – примећује овај уметник са скалпелом, код кога су долазиле многе јавне личности, лепотице из „Плејбоја”, чак и једна бивша мис света. Од девојака до жена које су закорачиле у девету деценију, али се ни мушкарци не устежу да затраже помоћ. А једна девојчица, после интервенција које су исправиле „неправду природе”, у писменом саставу га је назвала „Микеланђелом скалпела”!

На растанку се сетисмо да је о Мирославу Мики Антићу, с којим је друговао, записао: „Вечно у пубертету, радовао се људима, сејао је и тражио пријатељство. Прво је волео, па су и њега морали да воле.”

Не каже наш народ цабе – с ким си, онакав си!

Славица Берић

Дивља природа и питоми градови

Западни Кејп обилује нестварно лепим крајолицима, али и градићима као са старинских разгледница, савршеним за одмор, а ту су и Баштенски пут, највећа фарма нојева и највиши банџи-џамп на свету...

Моје се путовање након рта Добре наде и боравка у Кејптану наставило вишедневном туром колима у оквиру које сам планирао да прво кратко посетим унутрашњост Западног Кејпа (како се та покрајина Јужноафричке

Републике назива), а онда и да проведем неколико дана на Индијском океану. После великих градова и националног парка Кругер ово је требало да буде круна целог путовања: то су крајеви који важе за најлепше у земљи која је и иначе позната по прелепим крајолицима.

И заиста, док сам возио по одличним путевима, околина је била очаравајућа. Смењивали су се планине, долине, поља, шуме, па онда клисуре, стене различитих боја, па камењар, црвенкасто земљиште, ниско биље, жбуње, а вожња без икакве гужве представљала је пра-

Царство птица крај језера

Фото Д. Станковић